

"עצוב לי כשאני מגיע לכינוסים ולימי עיון בענף ההדרים לא פוגש לצידי שם מגדלים צעירים"

ראיון עם שי פטרו מנהל המטעים (הפרדס והאבוקדו) של קיבוץ עין חרוד (איחוד) - קיבוץ שבו משולבים תעשיות היי טק מפותחות שלהן שלוחות בעולם לצד חקלאות מפותחות שעונה לדרישות התקופה.

בארץ בפרט וכיום נחשב עין חרוד (איחוד) דוגמא לקיבוץ המצליח כלכלית, שלו תעשייה מתקדמת שעסקיה חובקים עולם, ענפי תיירות אטרקטיביים וחקלאות מפותחת (פרדסים, גר'ש גדול, רפת גדולה הנחשבת למובילה, דיר גדול לחלב ולבשר, מדרגה ועוד). ראוי לציין כי במגביל להצלחה הכלכלית, ממושיכים חברי הקיבוץ לנהל את חיי היום יום שלהם על פי מסורת העבר. היינו, לא פנו להפרטה, אוכלים בחדרי האוכל המשותפים וכיוצ"ב. ובלשונו של שי פטרו מנהל המטע הצעיר של הקיבוץ "זהו המתכון המצליח להתנהלות של קיבוץ במאה ה 21 שבו משולבים תעשיות היי טק

שי פטרו מנהל המטעים של עין חרוד (איחוד)

פרי הדר תוצרת עין חרוד (איחוד) שנשלח ליצוא

סיפורו של עין חרוד (איחוד) הנמצא בעמק יזרעאל המזרחי הוא סיפור אופטימי של קיבוץ ותיק בארץ שהוקם לפני כ-100 שנה ובו שזורים שמות ואירועים מהפנתיאון הישראלי שראשיתו בגלי העלייה השלישית, כאשר בשנת 1921 עלו 74 חברי "גרוד העבודה" ע"ש יוסף טרומפלדור "להתיישב במדרון הגלבוני, ליד מעיין חרוד, באדמות גוש נוריס. האדמות נרכשו על פי החלטת הקונגרס הציוני הי"ב בלחצם של מ' אוסישקין וא' רופין ובתיווכו של יהושע חנקין.

כעבור מספר חודשים הצטרפו אליהם חברים מאנשי כינרת מהעלייה השנייה, עם ילדיהם. כמו קיבוצים אחרים הוא חווה מחלוקות אידיאולוגיות, כאשר המחלוקת האחרונה שבהן הוא הפיצול בין עין חרוד איחוד לעין חרוד מאוחד בשנת 1952-1954.

"מסורת גידול הדרים קיימת בקיבוץ שלנו משנת 1962"

ולמרות כל זאת, מאז יצא לדרכו "העצמאית" השכילו חברי עין חרוד (איחוד) להתנהל במהלך השנים, בדרך שאפשרה להם לשרוד את השינויים שפקדו את המשק הישראלי בכלל ואת הקיבוצים

מפותחות שלהן שלוחות בעולם לצד הקלאות מפותחת שעונה לדרישות התקופה.

המטע עליו מופקד שי כולל פרי הדר ואבוקדו.

שי פטרו: "מסורת גידול הדרים קיימת בקיבוץ שלנו משנת 1962. אז נטעו קודמנו בקיבוץ 600 דונם אשכולית לבנה למרגלות הגלבוע ובמהלך השנים גיוון הקיבוץ את זני ההדרים שבעלותו (כיום הפרדס נמצא ליד הקיבוץ) והוא כולל 600 דונם של צ'נדלר מינאולה, אור, אודם אשכולית לבנה ואדומה ולימון". בנוסף, לקיבוץ מטע אבוקדו כ-150 דונם.

פרדס בשותפות

בנוסף, קיבוץ עין חרוד (איחוד) שותף ב-600 דונם פרדס למרגלות הגלבוע בו גדלים הזנים הבאים: פומלית, מינאולה, אשכולית אדומה, ופומלחת לבנה. השותפים בפרדס הזה הם: עין חרוד (מאוחד) 25%, תל יוסף 25% ועין חרוד (איחוד) 50%. החל מתחילת השנה הנוכחית (2014) הפרדס המאוחד חזר לבעליו לאחר ארבע-עשרה שנים בהם הוחכר לחברת מהדרין. שני הפרדסים (הפרטי והשותף) מנוהלים כ-2 גופים עסקיים נפרדים. על הפרדס שבעלותו הקיבוץ מופקד שי פטרו ולצידו

בוחנים את הפרי שהגיע ללקוח בחו"ל

שכיר מקומי 1-3 תאילנדים ואילו על הפרדס המשותף מופקדים שי ושרגא גופר, איש השדה של בית אריזה גלבוע. בתקופת הקטיף מועסקים בשני הפרדסים כ-40-50 עובדים זרים (תאילנדים) וערביי ישראל.

שותפות בבית אריזה "גלבוע"

לצד עיבוד הפרדסים שותף קיבוץ עין חרוד (איחוד) גם בבית האריזה לפרי הדר "גלבוע", שמקום מושבו ליד עין חרוד

(איחוד), על פי אתר בית האריזה "גלבוע", נמצא בבעלותם של 11 מושבים וקיבוצים וכ-90% מהפרי המתקבל בבית האריזה מיועד לייצוא לחו"ל.

שי: "את בית האריזה מנהל אמנון גראסיני מחפצי בה ואנחנו המובילים בבעלות בבית האריזה (17.5%). לבית האריזה יכולת קליטה של 25,000 טון. (מעל מיליון תיבות בעונה) ואנחנו אורזים בו את כל סוגי פרי ההדר - מליים ועד לפומלו וצ'נדלר. "בבית האריזה שתי מערכות אריזה חדשות (יוצרו לפני 4 שנים) וכתוצאה מכך אנחנו אורזים פרי מזנים שונים בעת ועונה אחת בכל אחת משתי המערכות הללו.

"מגוון הלקוחות של בית האריזה רחב - החל מלקוחות גדולים כדוגמת "מהדרין" ועד לחברות קטנות יותר.

את הפרי לייצוא משווק פרדס עין חרוד (איחוד) באמצעות "ביפרש" ו-"CKS" להם מחמיא שי "הם אמניים" ו"יש להם תוצאות טובות" והחשוב מכל עובדים בשקיפות מלאה ומנסים ביחד לנווט את הפרי ליעדים השונים לפי הצריכה והביקוש.

כאן המקום לציין, כי שי פטרו בן מושב אמציה בעבר, היה לחבר קיבוץ עין חרוד (איחוד) עם אשתו מירב, לפני למעלה מעשור שנים. אל הפרדס הגיע בשנת 2007 לאחר מספר שנים בגד"ש, ולאחר שמנהלו הקודם של הפרדס היה לקראת יציאה לפנסיה והיה צורך דחוף באחר שימלא את מקומו, לקח שי על עצמו את המשימה.

החלפת זנים

על כך הוא מספר: "כשהצטרפתי לעבודה בפרדס הוא היה מבוסס בעיקר על זנים ממשפחת האשכוליות. משקל הקליפים בו היה רק 12.5% ממנו. לאחר ששיניתי את הרכב הזנים, מהווים היום הקליפים כבר יותר משני שלישי מזני הפרדס שלנו, המאזן הכספי השתפר ועתה הפרדס שלנו רווחי".

והוא ממשיך: "הפרדס שלנו נחשב לאיכותי, פרי ההדר שהוא מניב נחשב לטוב במערכת ולא במקרה אחוזי היצוא של הפרי שלנו גבוהים. עיקר הפרי שלנו מופנה ליצוא, וחלקו האחר לתעשייה המקומית. כדי להבטיח את שביעות רצון הלקוחות שלנו, אני עוקב מקרוב אחר דרישותיהם. מקיים איתם תקשורת יום יומית, ער לדרישות השוק שלהם לפני תחילת העונה, במהלכה, וגם שומע את הערותיהם לעונה שהסתיימה. "ההפריה ההדרית הזו תורמת לשני הצדדים ומאפשרת לנו לקבל החלטות נכונות לשביעות רצון לקוחותינו". לצורך ההתערבות המקצועית השוטפת נעזר שי פטרו במדריך החקלאי שלום שמואלי הוותיק (שה"ם) אותו הוא משבח. מגיע לכנסים מקצועיים וגם משתף פעולה עם הממסד החקלאי (מועצת הצמחים ושה"ם) ובמסגרת זו הוא גם הקצה חלקה נאה עבורם, לצורך ניסיונות בפיתוח זנים חדשים שעורכים שוקי קנוניץ וחבריו בשטח.

הידע הוא היתרון היחסי שלנו בישראל

תפיסת עולמו העסקית של שי רואה חשיבות רבה למו"פ ויישומו. הוא תומך בשיתוף הפעולה וההפריה ההדרית בין המחקר, ההדרכה ואנשי השטח שהוא לטעמו צורך קיומי כדי

להבטיח את המשך הצלחת קיומו של ענף ההדרים. ובלשונו: "הידע הוא היתרון היחסי שלנו בישראל. אין לנו ברירה טובה יותר - לא במזג האוויר, אפילו לא בהרכב הקרקע. אנחנו חייבים להיות מעורכנים כדי להצליח".

שי פטרו נמנה על דור הצעירים בענף. וכשכזה הוא מאמין בתפיסות החדשות שמלוות את הפרדסנים, בנו דורו כיום. על עצמו הוא מעיד "אני מגדל וגם משווק. לפני שאני קוטף עלי לברר מה קורה סביבי, ההתנהלות הזו משפיעה על הרווחיות שלי ועל הקשר עם הלקוחות. אסור לפעול בעיניים עצומות. על אותם צעירים שנרתעים מהצטרפות לחקלאות הוא אומר 'עצוב לי כשאני מגיע לכינוסים ולימי עיון בענף ההדרים ולא פוגש שם לצידי מגדלים בני הדור הבא לגידול. לדעתי, הם אינם מודעים לאפשרויות התחכום המלוות כיום את פעילות ענף ההדרים. הטכנולוגיה המתקדמת המניעה את הענף כיום מבוססת על מיחשוב ומאפשרת פעילויות שעד היום נראו כדמיונית, כמו טרקטור הפועל ללא התערבות הנהג, השקיות אוטומטיות ומה לא...'

לדבריו, גם בהיבט העסקי של הענף ישנן כיום לצעירים הזדמנויות להתקדם ולהתפתח לכיוונים פורצי דרך. ולדוגמא,

מזכיר שי, את מעורבותו האישית בהתפתחות זן הדרסון שבתחילת דרכו לא מכבר, הניב הפסדים למרות הפוטנציאל הרב שטמון בו. ראשי הענף במועצת הצמחים ובשה"ם הציגו בפניו את האתגר לסייע בשיווק הזן "ובתוך שנה שנתיים נקווה שיהיה הדרסון לסיפור הצלחה מסחרי".

ומה המסקנה מכך?

משיב שי: "צריך סבלנות ושוב פעם סבלנות. לא תמיד היא קיימת אצל מגדלים הרואים פרי בשל על העצים וממהרים לקטוף אותו. הם מתנהלים על סמך אינטואיציה מהבטן ולא מתוך חשיבה מהראש. מי שדבק במטרה משיג אותה בסופו של התהליך. מה מנחה ומאפיין את פעילותך בניהול הפרדס? שי פטרו: "אני מאמין כי ניהול נכון מאפשר להתגבר על קשיים בביצוע משימות בעבודה החקלאית וגם לעמוד באתגרים. לכן, אני נמנע מלהעביר את ביצוע העבודה לאחרים וככל שהמשימה מורכבת ובעייתית יותר אני לוקח על עצמי להיות מעורב במציאת התשובות. 'עם כל זאת, אני חייב לציין, כי לצד כל ההשקעה והתוכניות הרבות, אני גם נהנה ממעט מזל, מכך שהקיבוץ עומד מאחרי, מעניק לי תמיכה של 100% בעבודה ובודק אותי במבחן התוצאה בלבד."